

DR GERRIT VILJOEN SE SKEWE DEFINISIES VAN DIE WERKLIKHEID

1980's

Sampie Terreblanche

Dr Viljoen word deur die NP propagandamasjien aangeprys as die De Klerk-regering se nuwe guru oor grondwetlike aangeleenthede. Hy is glo bestem om te vermag wat Chris Heunis nie kon regkry nie.

Het ons enigsins rede om te verwag dat hy sal voldoen aan die hoë verwagtings wat nou skielik aan hom gestel word? Bestaan daar grond vir sodanige optimisme of is dit bloot nog een van die publisiteits-"gimmicks" waarmee die De Klerk-regering so desperaat sy eie "hervormingsbeeld" - ná die Verkiesing - probeer bou?

Die **Sunday Times** het Gerrit Viljoen onlangs as die NP se "one man think tank" beskryf. Dit sê nie veel vir die res van die NP nie! Is Gerrit Viljoen daardie soort "think tank" wat die NP se grondwetlike bankrotskap kan beëindig?

Wat grondwetlike aangeleenthede betref, het Viljoen nie juis 'n ongeskonde "track record" (baanrekord) nie. Op 6 April 1971 het hy op Robertson 'n vurige pleidooi gelewer dat aan die Kleurling en Indiër "volke" (sic) 'n eie eksklusiewe "volksgebied" (sic) voorsien moet word want "in die Suid-Afrikaanse ervaring (ken ons) geen voorbeelde van volwaardige volksbestaan in die sin van staatkundige outonomie sonder 'n territoriale grondslag daarvoor nie".

By dieselfde geleentheid het hy ook met idiomatiese welsprekenheid gepleit dat 'n spoorlyn - "desnoods deur die berge heen" - na die gekose eindbestemming (nl. die volkere beleid met eie volksgebiede) gebou moet word!

Op 22 September 1972 het hy in Durban die moontlikheid geopper dat daardie blankes "wat prys stel op die handhawing van eie

identiteit en kultuur en die behoud van politieke selfbestuur" hulle eie "blanke tuisland" kan stig! (Ek het hom by die geleentheid daarvan beskuldig dat hy 'n oproep tot 'n tweede dorslandtrek maak en dat dit net so rampspoedig as die eerste sal eindig!)

In April 1980 het Dr Viljoen die nou berugte Proklamasie AG8 in SWA/Namibia geproklameer wat niks anders as 'n gekamofleerde vorm van apartheid en etniese skeiding was nie.

Dit is natuurlik Dr Viljoen se goeie reg om soos baie ander mense (ek inkluis) sy opvattinge te verander. Hy onderskryf klaarblyklik nie meer sy uiters verregse opvattinge van weleer nie. Maar wat my oor die jare van Dr Viljoen geïnteresseer het, is sy uiters dogmatiese manier van dink en argumenteer. Aan die begin van die sewentigerjare het ek op verskeie vlakke 'n persoonlike oordosis daarvan gehad en sedertdien het dit steeds my belangstelling geprikkel.

'n Baie opvallende kenmerk van Dr Viljoen se manier van doen, is die dogmatiese wyse waarop hy daarop aanspraak maak dat sy benaderings altyd realisties is en 'n werklikheidsgetroue benadering verteenwoordig. Maar eienaardig genoeg voer hy nooit argumente aan van hoe hy in sy soektog na sy "werklikheid" te werk gegaan het nie en gee meesal ook nie 'n historiese verantwoording daarvan nie. In stede van die werklikheid te soek, gaan hy baie dogmaties te werk in die wyse waarop hy sy "werklikheid" definieer en dit dan proklameer as die ware (of enigste) "werklikheid".

'n Sorgvuldige ontleding van sy gedefinieerde "werklikhede" toon dat sy "werklikhede" in die sewentigerjare eng uit die oogpunt van die Afrikaner en sy gevestigde belange gedefinieer is en dat hy dit in die tagtigerjare (ietwat breër maar steeds eng) uit die oogpunt van die blankes en hulle gevestigde belange definieer.

Dr Viljoen maak hom skuldig aan die tipiese Afrikaner neiging tot ideologiese ontvlugtingsdenke. Hy skep vir homself 'n "orde" in die ryk van idees en vergis hom dan dat hierdie "orde" die harde werklikheid is!

'n Mooi voorbeeld van hoe hy sy "werklikheid" definieer en proklameer het geblyk in sy onlangse TV-debat met Dr Zach de Beer. Hy het daardie aand beweer dat net die NP 'n realistiese (sic)

beleid het.

Volgens Viljoen is die DP-beleid onrealisties want dit beklemtoon net die gesamentlikheid van belange tussen die groepe in Suid-Afrika. (Hy hou nie eers rekening met die feit dat die DP nie 'n groepsbenadering het nie.) Die KP-beleid is volgens hom ook onrealisties want dit beklemtoon net die afsonderlikheid van groepsbelange. Die NP het volgens hom die enigste realistiese beleid want dit beklemtoon sowel die gesamentlikheid as die afsonderlikheid van groepsbelange.

Arme Dr Viljoen! Indien hy genoeg van ekonomie en demografie geweet het, sou hy besef het dat realisme vereis dat al 37 miljoen mense in Suid-Afrika se gesamentlike lotsbestemming meer as tagtig persent van die Suid-Afrikaanse werklikheid van die toekoms verteenwoordig en dat daar met afsonderlike groepsbelange net verdere konflik in die Suid-Afrikaanse politieke stelsel ingebou word. Maar dit pas klaarblyklik nie 'n man soos Gerrit Viljoen se "blanke oog" om dié werklikheid só realisties onder oë te neem nie!

Dr Viljoen is waarskynlik 'n Klassikus van formaat. Maar om 'n Klassikus van formaat te wees, wil nog geensins sê dat mens ook 'n Sosiaal Wetenskaplike en 'n politikus van formaat is en geskik is om man-alleen 'n "think tank" vir die idee- en rigtinglose NP te beman nie. Dr Viljoen het my nog nooit oortuig dat hy die Sosiaal Wetenskaplike denkwysse bemeester het en 'n vingerpunte-gevoel vir die onvermydelike afruilings ("trade-offs") ontwikkel het nie. Ons hoop regtig die NP sal 'n paar manne vind om die ledetal van hulle "think-tank" uit te brei!

Oor die volgende uitsprake van Dr Viljoen sal ek maar liever swyg want dit is te werklikheidsvreemd om waar te wees.

"In die toekomstige grondwetlike bestel (volgens die NP se vyf-jaar plan) sal daar nie koppe getel word nie, maar groepe".

"Rasseklassifikasie, woonbuurtskending en afsonderlike geriewe

sal nie geskraap word nie, maar vervang word met reëlins wat aanvaarbaar is en geskik is om minderhede te beskerm". (Is dit die groot belange van die blanke minderheid wat beskerm moet word tot die perde horings kry?)

"Die regering is nie van voorneme om apartheid af te skaf nie, maar wil dit tot 'n minimum beperk".

Sela!

As Dr Viljoen dink hy gaan 'n Groot Indaba met hierdie soort apartheidretoriek op gang kry, kan hy dit maar op sy magie skryf en met sy hempie doodveeg.